

ยังไม่เซ็น ใครเป็นคนเบิก

ว่าด้วยเรื่องของท้องถิ่นหน้อยครับ เมื่อหัวหน้าหน่วยงานผู้เบิกยังไม่ลงนาม แล้วเบิกเงิน
ค่าลงทะเบียนฝึกอบรมไปแล้วหรือไม่

นางสาวเดียร์ เป็นบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลแห่งหนึ่ง มีหนังสือถึงนายกองค์การบริหารส่วนตำบลฯ ขอสำเนาฎีกาค่าลงทะเบียนตามโครงการฝึกอบรมในหลักสูตรการบริหารงานบุคคลข้าราชการส่วนท้องถิ่น สำหรับตำแหน่ง “ระบบแห่ง” รุ่นที่ ๑ เมื่อเดือนมกราคม ๒๕๕๙ เป็นเงิน ๔,๕๐๐ บาท เพื่อรับทราบข้อมูลว่าได้มีการเบิกจ่ายเงินไปแล้วหรือไม่ เนื่องจากตนเองในฐานะหัวหน้าหน่วยงานผู้เบิกเงิน ยังไม่ได้ลงนามในฐานะหัวหน้าหน่วยงานเบิก แต่องค์การบริหารส่วนตำบลฯ ปฏิเสธด้วยเหตุผลว่า นางสาวเดียร์ขอป่วยโดยไม่มีเหตุผลสมควรตามมาตรา ๑๑ และมาตรา ๑๕ (๔) และ (๕) การเปิดเผยอาจกระทบประโยชน์ได้เสียของผู้หนึ่งผู้ใด และเป็นข้อมูลของบุคคลอื่นไม่เกี่ยวข้องกับนางสาวเดียร์ เปิดเผยไปก็ไม่เกิดประโยชน์กับผู้ขอและหน่วยงาน แต่จะทำให้ราชการและผู้อื่นเสียหายได้ นางสาวเดียร์จึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ องค์การบริหารส่วนตำบลฯ มีหนังสือส่งเอกสารไปให้คณะกรรมการวินิจฉัยฯ ประกอบการพิจารณาแต่ไม่ชี้แจงอะไรเพิ่มเติม

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารฎีกาค่าลงทะเบียนตามโครงการฝึกอบรมในหลักสูตรการบริหารงานบุคคลข้าราชการส่วนท้องถิ่นดังกล่าว เป็นข้อมูลข่าวสารในการปฏิบัติราชการปกติของหน่วยงานของรัฐ และไม่มีข้อความที่เข้าลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยได้ ตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ นางสาวเดียร์เป็นผู้มีส่วนได้เสียในฐานะหัวหน้าหน่วยงาน จึงสมควรได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารดังกล่าวเพื่อปกป้องสิทธิของตน จึงวินิจฉัยให้องค์การบริหารส่วนตำบลฯ ดังกล่าว เปิดเผยข้อมูลข่าวสารฎีกาค่าลงทะเบียนตามโครงการฝึกอบรมฯ พร้อมให้สำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องแก่นางสาวเดียร์

การขอมากหมายถึง การขอสำเนาเอกสารจำนวนหลายชุดเกินความจำเป็น โดยไม่มีเหตุผลสมควร ส่วนขอย่อยหมายถึง ขอย่อยเอกสารที่เคยขอไปและหน่วยงานก็ได้มีหนังสือส่งให้แล้วทุกครั้ง ก็ยังขอย่อยเอกสารชุดนั้นไปอีก มีข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หากเป็นไปได้ที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

(สค ๔๐๘/๒๕๖๒)

“ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต”

ขออนุญาตหรือไม่

เราเห็นตึกกรมบ้านช่อง อาคารสูงต่าง ๆ ก่อสร้างมากมาย ถ้าเราอยากจะรู้ว่าได้ก่อสร้างถูกต้องหรือไม่ จะขอตรวจสอบได้หรือไม่

ร้อยตำรวจตรี ดาวน้อย มีหนังสือ ๒ ฉบับถึงเทศบาลเมืองแห่งหนึ่ง ขอข้อมูลข่าวสารสำหรับการขออนุญาตก่อสร้างอาคารพาณิชย์ของนายรุจน์อยู่หมู่ที่ ๑ และนางเล็กอยู่หมู่ที่ ๒ แต่เทศบาลเมืองฯ มีหนังสือแจ้งปฏิเสธโดยให้เหตุผลว่า ไม่ปรากฏว่าร้อยตำรวจตรี ดาวน้อยได้รับผลโดยตรงต่อการพิจารณาออกใบอนุญาตก่อสร้างแก่นายรุจน์และนางเล็ก และการเปิดเผยใบอนุญาตก่อสร้าง อาจกระทบถึงประโยชน์ได้เสียของบุคคลทั้งสอง ร้อยตำรวจตรี ดาวน้อยจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยฯ เทศบาลฯ มีหนังสือส่งข้อมูลไปประกอบการพิจารณาและชี้แจงสรุปว่า เทศบาลฯ ได้พิจารณาตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ประกอบระเบียบเทศบาลฯ ว่าด้วยข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๔ ข้อ ๑๔ เห็นว่า คำขอของร้อยตำรวจตรี ดาวน้อย ไม่แสดงเหตุผลและความจำเป็น จึงไม่เป็นไปตามระเบียบฯ ดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเห็นว่า แบบคำขออนุญาตก่อสร้างอาคาร ตัดแปลงอาคาร หรือรื้อถอนอาคารของนายรุจน์และนางเล็ก เป็นข้อมูลข่าวสารในการปฏิบัติราชการตามปกติของหน่วยงานของรัฐ และไม่มีข้อความที่เข้าลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดที่หน่วยงานของรัฐหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐอาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยได้ ตามมาตรา ๑๕ แห่งพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ ประกอบกับร้อยตำรวจตรี ดาวน้อย ผู้อุทธรณ์ แจ้งในชั้นอุทธรณ์ว่าต้องการทราบข้อมูลตามคำขอเพื่อตรวจสอบว่า ทั้งสองคนได้ยื่นขอสร้างอาคารพาณิชย์หรือขอสร้างโรงฆ่าสัตว์ถูกต้องตามกฎหมายหรือไม่เท่านั้นเอง จึงวินิจฉัยให้เทศบาลฯ เปิดเผยข้อมูลข่าวสารพร้อมรับรองสำเนาถูกต้องให้ร้อยตำรวจตรี ดาวน้อย แต่อาจใช้ดุลพินิจปกปิดข้อมูลข่าวสารในขอบเขตสิทธิส่วนบุคคล ซึ่งการเปิดเผยอาจเป็นการรุกรานสิทธิส่วนบุคคลของบุคคลอื่นโดยไม่สมควร ตามมาตรา ๑๕ (๕)

ขอฝากไว้ครับ เรื่องที่เกี่ยวกับหน่วยงานท้องถิ่น ขอให้ท่านเก็บไว้ดูเป็นตัวอย่าง เพราะอำนาจหน้าที่ไม่แตกต่างกันครับ คำขอข้อมูลที่ได้รับก็อาจเป็นเรื่องที่เคยมีคนขอจากที่อื่นมาแล้ว มีข้อสงสัยการปฏิบัติหรือจะใช้สิทธิตามกฎหมายนี้หาหรือไปได้ครับที่ ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

(ที่ สค ๔๒๐/๒๕๖๒)

“ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต”

น้องขอดูแลพี่

เรื่องนี้เป็นประโยชน์ทั้งประชาชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐเพราะนำไปใช้ในเรื่องของครอบครัวได้น่าคิดครับว่า ควรจะไปศาลก่อน หรือไปขอข้อมูลจากโรงพยาบาลก่อน ไปดูกัน

นางอึ้งมีหนังสือถึงโรงพยาบาลแห่งหนึ่ง ขอสำเนารายงานการรักษาพยาบาลพร้อมผลการวินิจฉัยเบื้องต้นของนางอึ้ง ซึ่งเป็นพี่สาวของตนเอง ว่าเป็นบุคคลวิกลจริตหรือไม่ เพื่อให้พนักงานอัยการคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายและการบังคับคดี ยื่นคำร้องต่อศาลแต่งตั้งนางอึ้งเป็นผู้พิทักษ์ของนางอึ้ง แต่โรงพยาบาลฯ มีหนังสือแจ้งปฏิเสธการเปิดเผยว่า ข้อมูลด้านสุขภาพของบุคคลเป็นความลับส่วนบุคคล จะเปิดเผยได้เฉพาะตามความประสงค์ของเจ้าของข้อมูล หรือตามมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ นางอึ้งจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร โรงพยาบาลฯ มีหนังสือชี้แจงว่า ไม่สามารถเปิดเผยข้อมูลข่าวสารเวชระเบียนของนางอึ้งได้ เนื่องจากขัดมาตรา ๗ แห่งพระราชบัญญัติสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยผู้ป่วยรายนี้ยังมีชีวิตอยู่ นางอึ้งเป็นเพียงพี่น้องร่วมบิดามารดา หากนางอึ้งยื่นคำร้องขอให้ศาลแต่งตั้งตนเองเป็นผู้พิทักษ์ หรือศาลมีหมายเรียกก็จะเปิดเผยให้ได้

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาเห็นว่า กรณีนี้เป็นการขอข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคลที่เจ้าของข้อมูลไม่สามารถดำเนินการด้วยตนเองได้ เพราะพิการ จิตฟั่นเฟือน หรือมีเหตุอื่นก็ให้ผู้พิทักษ์ดำเนินการแทนเจ้าของข้อมูลได้ การที่ศาลยังไม่มีคำสั่งให้นางอึ้งเป็นคนเสมือนไร้ความสามารถ และแต่งตั้งใครเป็นผู้พิทักษ์ จึงยังไม่เป็นการใช้สิทธิตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ นางอึ้งจึงควรดำเนินการตามกฎหมายร้องขอต่อศาลให้นางอึ้งเป็นคนเสมือนไร้ความสามารถเสียก่อน การที่โรงพยาบาลฯ ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลประวัติการรักษาพยาบาลของนางอึ้งจึงถูกต้องแล้ว วินิจฉัยให้ยกอุทธรณ์

เรื่องนี้นางอึ้งคงไปขอศาลเรียบร้อยแล้วครับ หากครอบครัวใดมีเรื่องแบบนี้อีก ขอให้ไปศาลก่อนนะครับ จะได้ไม่เสียเวลา มีข้อสงสัยการปฏิบัติหรือจะใช้สิทธิตามกฎหมายนี้หรือไม่หรือไปได้ครับที่ ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

(ที่ สค ๔๑๖/๒๕๖๒)

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”

ใครเป็นคนสั่ง

คนนี้มีเรื่องฟ้องคดีกันกับญาติ ต่อมาพนักงานสอบสวนมีความเห็นสั่งไม่ฟ้องและพนักงานอัยการก็เห็นด้วยว่าอย่าฟ้องเลย เธอก็เลยอยากทราบว่าพนักงานอัยการท่านใดบ้างที่ลงชื่อสั่งคดี

นางสาวหนึ่ง ได้เข้าแจ้งความต่อพนักงานสอบสวนขอให้ดำเนินคดีกับนางสาวสองและนางสาวสาม ข้อหาร่วมกันปลอมแปลงเอกสารราชการ ใช้เอกสารราชการปลอม และยักยอกทรัพย์สิน ต่อมาพนักงานสอบสวนมีความเห็นสั่งไม่ฟ้องทั้งสองคนและแจ้งไปยังพนักงานอัยการพิจารณาสั่งคดี ซึ่งต่อมามีคำสั่งยุติการดำเนินคดีทั้งสองคนในข้อหาร่วมกันยักยอกทรัพย์สิน เพราะยอมความกันและคดีขาดอายุความ ส่วนเรื่องปลอมและใช้เอกสารราชการปลอม หลักฐานไม่พอ นางสาวหนึ่งจึงขอข้อมูลข่าวสารจากสำนักงานอัยการจังหวัด เกี่ยวกับรายชื่อพนักงานอัยการที่รับผิดชอบและรายชื่อพนักงานอัยการที่ร่วมลงลายมือชื่อในคำสั่งไม่ฟ้อง แต่สำนักงานอัยการจังหวัดมีหนังสือแจ้งปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยให้เหตุผลว่า การเปิดเผยจะทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ ๖ และจะเกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความปลอดภัยของพนักงานอัยการที่เกี่ยวข้อง ในคดี ตามมาตรา ๑๕ (๒) และ (๔) นางสาวหนึ่งจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สำนักงานอัยการจังหวัดส่งเอกสารตามอุทธรณ์ไปประกอบการพิจารณาและชี้แจงว่า เมื่อได้รับหนังสือขอข้อมูลข่าวสารจากนางสาวหนึ่งแล้วได้แจ้งพนักงานอัยการที่มีชื่อเกี่ยวข้องว่าจะคัดค้านการเปิดเผยหรือไม่ ก็ได้รับตอบกลับไม่มีทั้งคัดค้าน ยินยอม และไม่ตอบจึงถือว่าไม่ปฏิเสธ ส่วนเหตุผลที่ไม่เปิดเผยรายชื่อพนักงานอัยการตั้งแต่แรก เพราะไม่ทราบวัตถุประสงค์ที่แท้จริงว่าจะนำรายชื่อไปทำอะไร

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาแล้วเห็นว่า รายชื่อพนักงานอัยการที่รับผิดชอบและรายชื่อพนักงานอัยการที่ร่วมลงลายมือชื่อในคำสั่งไม่ฟ้อง เป็นข้อมูลข่าวสารการพิจารณาสั่งคดีของพนักงานอัยการตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และพระราชบัญญัติองค์การอัยการและพนักงานอัยการ พ.ศ. ๒๕๕๓ เป็นข้อมูลข่าวสารในการปฏิบัติราชการตามปกติของพนักงานอัยการ เมื่อได้มีคำสั่งเสร็จเด็ดขาดไม่ฟ้องผู้ต้องหาแล้ว มีผลให้การพิจารณาสั่งคดีของพนักงานอัยการเสร็จสิ้นแล้ว การเปิดเผยไม่ทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ ๖ ตามมาตรา ๑๕ (๒) และไม่ปรากฏข้อเท็จจริงว่าเมื่อเปิดเผยรายชื่อพนักงานอัยการไปแล้ว จะเกิดอันตรายต่อชีวิตหรือความไม่ปลอดภัยแต่อย่างใด ตามมาตรา ๑๕ (๔) แต่การเปิดเผยจะทำให้เกิดความโปร่งใสและตรวจสอบได้ในการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานอัยการ จึงวินิจฉัยให้สำนักงานอัยการจังหวัด เปิดเผยข้อมูลข่าวสารตามคำขอพร้อมรับรองสำเนาถูกต้องให้นางสาวหนึ่ง แต่ไม่รวมถึงลายมือชื่อของพนักงานอัยการ อนุญาตให้ดูได้แต่ไม่ให้ถ่ายสำเนาเอกสาร

หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายฉบับนี้ หรือไปได้นะครับที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๐๓๘

(ที่ สค ๔๒๘/๒๕๖๒)

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”

ขายนมวัว ก็เปิดเผยได้

นอกจากซื้อนมกล่องดื่มกันแล้ว วันนี้พาท่านไปดูการบริหารงานกิจการภายในของผู้ผลิตกันบ้าง
ว่าจะอร่อยเหมือนนมในกล่องหรือเปล่า

นายตุ้มมีหนังสือถึงสำนักงานสหกรณ์แห่งหนึ่ง ขอข้อมูลข่าวสาร ๒ รายการ คือ ๑) รายงาน
การสืบหาข้อเท็จจริงโครงการโคนมทดแทนสหกรณ์โคนมไทย-เดนมาร์ก และ ๒) รายงานการสืบหาข้อเท็จจริง
การเพิกถอนมติที่ประชุมใหญ่วิสามัญ ครั้งที่ ๒/๒๕๖๒ แต่สำนักงานสหกรณ์ ฯ มีหนังสือแจ้งปฏิเสธการ
เปิดเผยข้อมูลข่าวสารโดยให้เหตุผลว่า เป็นความเห็นก่อนออกคำสั่งทางปกครองหรือคำแนะนำภายใน
หน่วยงาน ตามมาตรา ๑๕ (๓) นายตุ้มจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สำนักงานสหกรณ์ ฯ
ส่งเอกสารตามอุทธรณ์ไปประกอบการพิจารณาและชี้แจงว่า นายตุ้มได้ร้องเรียนต่อศูนย์ดำรงธรรมจังหวัดขอให้
ตรวจสอบโครงการโคนมทดแทนสหกรณ์โคนมไทย-เดนมาร์ก และเพิกถอนมติที่ประชุมใหญ่วิสามัญ เรื่องถอดถอน
นายตุ้มออกจากกรรมการสหกรณ์โคนมไทย-เดนมาร์ก ตรงนี้แหละครับที่นายตุ้มเขามีส่วนเกี่ยวข้อง
นายทะเบียนสหกรณ์จึงแต่งตั้งคณะผู้ตรวจการสหกรณ์ตรวจสอบเรื่องดังกล่าว และรายงานผลต่อนายทะเบียน
สหกรณ์แล้ว นายทะเบียน ฯ ได้เพิกถอนมติที่ประชุมรวม ๓ ครั้ง รวมทั้งมติที่ประชุมใหญ่วิสามัญ ครั้งที่
๒/๒๕๖๒ ด้วย และหาหรือไปที่กรมส่งเสริมสหกรณ์ว่าข้อมูลข่าวสารที่นายตุ้มมีค่าขอจะเปิดเผยให้ได้หรือไม่
กรมส่งเสริมสหกรณ์ตอบว่าเป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ (๓) เป็นเอกสารภายในของสำนักงานสหกรณ์ ฯ

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารทั้งสอง
รายการที่ถูกต้องตามที่สำนักงานสหกรณ์ ฯ ชี้แจง และนายตุ้มยืนยันแล้ว คือ สำเนาบันทึกของหัวหน้าคณะ
ผู้ตรวจการสหกรณ์ และสำเนารายงานการตรวจสอบกิจการและฐานะการเงินของสหกรณ์โคนมไทย-เดนมาร์ก
เมื่อคณะผู้ตรวจการสหกรณ์ตรวจสอบและรายงานผลเสร็จสิ้นแล้ว และสำนักงานสหกรณ์ ฯ ได้ให้นายตุ้ม
เข้าตรวจดูรายงานกิจการ ฯ แล้วแต่ไม่ให้สำเนา และข้อมูลข่าวสารการตรวจสอบกิจการและฐานะการเงิน
ของสหกรณ์ ฯ เป็นรายงานข้อเท็จจริง มิใช่ความเห็นคำแนะนำภายในหน่วยงานเป็นข้อมูลข่าวสารในการปฏิบัติ
ราชการตามปกติของสำนักงานสหกรณ์ ฯ การเปิดเผยไม่ทำให้การบังคับใช้กฎหมายเสื่อมประสิทธิภาพ ฯ
ตามมาตรา ๑๕ (๒) แต่การเปิดเผยจะเป็นการตรวจสอบความโปร่งใสในการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐ
ประกอบกับนายตุ้มเป็นกรรมการที่ถูกกล่าวหาว่ากระทำผิด จึงเป็นผู้มีส่วนได้เสีย ควรได้รับทราบข้อมูลเพื่อใช้
ปกป้องสิทธิของตนเอง จึงวินิจฉัยให้สำนักงานสหกรณ์ ฯ เปิดเผยข้อมูลข่าวสารทั้งสองรายการ พร้อมรับรอง
สำเนาถูกต้องให้นายตุ้ม โดยให้ลบหรือปกปิดชื่อพยาน และข้อความที่ทราบได้ว่าพยานเป็นใคร

นี่เป็นเรื่องย่อ ฉบับเต็มมี ๕ หน้าครับ ลองเข้าไปอ่านคำวินิจฉัยดู มีข้อสงสัยการปฏิบัติตาม
กฎหมายนี้ หากหรือไปได้ครับที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนัก
นายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

(ที่ สค ๔๐๕/๒๕๖๒)

“ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต”

บ้านจะพังไหมหนอ

บริษัทก่อสร้างไปสร้างอาคาร แล้วบ้านข้างเคียงเดือดร้อน จึงไปขอเอกสารเรื่องการขอต่อเติมจากหน่วยงานที่อนุญาต

องค์การบริหารส่วนตำบลแห่งหนึ่งขอหารือไปว่า ชาวบ้านไปร้องเรียนเรื่องผลกระทบจากการก่อสร้างอาคาร คือมีการต่อเติม ก็เลยขอเรื่องแบบแปลนการก่อสร้าง ใบอนุญาต จะให้ได้ไหม

คณะกรรมการตอบข้อหารือตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ พิจารณาแล้วก็มีหนังสือตอบชี้แจงไปว่า ข้อมูลที่เขาขอเป็นข้อมูลการปฏิบัติงานทั่วไปของหน่วยงานของรัฐ ไม่ใช่ข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล และบุคคลไม่ว่าจะมีส่วนได้เสียเกี่ยวข้องหรือไม่ ก็มีสิทธิขอสำเนาหรือขอสำเนาที่มีคำรับรองถูกต้องได้ตามมาตรา ๑๑ กรณีนี้ ผู้ขอเป็นผู้ได้รับผลกระทบจากการก่อสร้างโดยตรง จึงมีสิทธิขอข้อมูลข่าวสารได้ แต่หากหน่วยงานของรัฐคือ องค์การบริหารส่วนตำบลเห็นว่าเป็นข้อมูลข่าวสารของบริษัท จะสอบถามให้แจ้งคำคัดค้านตามมาตรา ๑๗ ก็ได้ แล้วถ้าบริษัทคัดค้าน ก็ต้องใช้ดุลพินิจว่าคำคัดค้านรับฟังได้หรือไม่ หากรับฟังได้ว่าเหตุผลเข้าลักษณะมาตรา ๑๕ ก็อาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผย แล้วแจ้งสิทธิอุทธรณ์ตามมาตรา ๑๘ แก่ผู้ขอ แต่หากเห็นว่าคำคัดค้านรับฟังไม่ได้ ก็แจ้งสิทธิอุทธรณ์คำสั่งไม่รับฟังคำคัดค้านให้ผู้คัดค้านคือบริษัท ไปพิจารณาใช้สิทธิอุทธรณ์ด้วยเช่นเดียวกัน

ส่วนราชการอื่น ๆ เก็บเรื่องนี้เป็นแนวปฏิบัติอ้างอิงได้ครับ มีข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๔๐ หรือไปได้ที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th
(หรือ ๘ พฤศจิกายน ๒๕๖๒)

“ข้อมูลโปร่งใส ราชการพร้อมให้ข้อมูล”

เป็นคดีกันอยู่

นี่ก็สงสัยเหมือนกัน ทาหรือไปเหมือนกัน ว่าหน่วยงานของรัฐขอเอกสารที่เป็นคดีกันอยู่ จะเปิดเผยให้ได้หรือไม่ แต่ดีครับเพราะท่านมีหนังสือทาหรือไปเราตอบเป็นหนังสือหน่วยงานใช้เป็น เอกสารอ้างอิงการปฏิบัติต่อไปได้

เรื่องนึ่งการบริหารส่วนตำบลแห่งหนึ่ง มีหนังสือไปทาหรือคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของ ราชการว่า อำเภอเมืองขอเอกสารเกี่ยวกับการสอบข้อเท็จจริงกรณีที่มีการร้องเรียนต่อสำนักงาน ป.ป.ช.ประจำ จังหวัด ว่าองค์การบริหารส่วนตำบลดำเนินโครงการก่อสร้างถนนนอกเขตพื้นที่รับผิดชอบ โดยองค์การบริหาร ส่วนตำบลเห็นว่าปัจจุบันอยู่ระหว่างดำเนินคดีอาญากับผู้ที่เกี่ยวข้องกับโครงการดังกล่าว จึงทาหรือว่า จะเปิดเผยข้อมูลข่าวสารดังกล่าวให้อำเภอเมือง ได้หรือไม่

คณะกรรมการตอบข้อทาหรือตามกฎหมายข้อมูลข่าวสารของราชการ พิจารณาแล้วก็มี หนังสือตอบชี้แจงไปว่า ที่ได้ทาหรือไปนั้นเป็นการขอข้อมูลข่าวสารระหว่างหน่วยงานของรัฐด้วยกัน จึงไม่อยู่ ภายใต้พระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ แต่ก็มีข้อสังเกตว่า มาตรา ๙๐ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ บัญญัติให้นายอำเภอมีอำนาจกำกับ ดูแลการปฏิบัติหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ตลอดจนเรียกรายงานและเอกสารใด ๆ จากองค์การ บริหารส่วนตำบลมาตรวจสอบก็ได้ ดังนั้น อำเภอเมืองจึงมีอำนาจสั่งให้องค์การบริหารส่วนตำบลส่งเอกสาร ตามที่ทาหรือได้ตามพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ ฉบับดังกล่าว

สรุปว่าตามพระราชบัญญัติข้อมูลข่าวสารของราชการ พ.ศ. ๒๕๕๐ ผู้ทรงสิทธิหรือผู้มีสิทธิขอ ข้อมูลข่าวสารของราชการจากหน่วยงานของรัฐได้ ต้องเป็นประชาชน หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐขอในฐานะ ประชาชน หน่วยงานของรัฐขอโดยอ้างกฎหมายนี้ไม่ได้ แต่เปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้กันได้ตามพระราชบัญญัติ ฉบับอื่นครับ มีข้อสงสัยการปฏิบัติหรือจะใช้สิทธิตามกฎหมายนี้ทาหรือไปได้ครับที่ ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

(ทาหรือ ๑๘ ตุลาคม ๒๕๖๒)

“ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต”

หมป่วยเพราะทำงานหนัก

เรื่องนี้ เป็นเรื่องที่ผู้ขอเข้าใจว่าตนเองทำงานหนักจนเป็นสาเหตุของการเจ็บป่วย ส่วนหน่วยงานก็สงสัยว่าป่วยจากสาเหตุอะไรกันแน่ เกิดจากไปออกกำลังกายหนัก ๆ หรือเปล่า ก็เลยมีหนังสือไปถึงโรงพยาบาล ใครขออะไร ไปดูกัน

นายโอเป็นบุคลากรของธนาคารของรัฐแห่งหนึ่ง มีหนังสือถึงฝ่ายทรัพยากรบุคคล ขอสำเนาหนังสือจำนวน ๔ รายการ คือ ๑) หนังสือหรือคำสั่งที่กรรมการผู้จัดการให้ฝ่ายทรัพยากรบุคคลขอประวัติการรักษาของนายโอไปที่โรงพยาบาล ๒) หนังสือที่ธนาคาร ฯ มีไปขอประวัติการรักษา ๓) เอกสารที่โรงพยาบาลตอบกลับธนาคาร ฯ และ ๔) หนังสือให้ความยินยอมของนายโอในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ต่อมาธนาคาร ฯ ปฏิเสธไม่เปิดเผยโดยอ้างว่าเป็นข้อมูลข่าวสารตามมาตรา ๑๕ (๒) (๔) (๕) และ (๖) นายโอจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

เมื่อเรื่องถึงมือคณะกรรมการวินิจฉัย ฯ ธนาคาร ฯ มีหนังสือชี้แจงว่า ในการประชุมคณะกรรมการความปลอดภัย อาชีวอนามัย ฯ ได้พิจารณากรณีที่น่ายโอร้องเรียนต่อรองอธิบดีว่าอาการเจ็บป่วยของตนเองเป็นผลเนื่องมาจากการทำงานหรือสถานที่ทำงาน ส่งผลให้พนักงานตรวจความปลอดภัยไปตรวจที่สำนักงานใหญ่ และคณะกรรมการ ฯ ให้ฝ่ายบุคคลสอบถามแพทย์ประจำตัวของนายโอว่ามันเกี่ยวกันหรือไม่ รวมทั้งมีหนังสือไปขอผลการวินิจฉัยอาการป่วยของนายโอจากโรงพยาบาลด้วย ต่อมาโรงพยาบาลแจ้งว่ายังสรุปไม่ได้ ต้องให้ผู้ป่วยไปตรวจกับกลุ่มงานอาชีวเวชกรรมโดยตรง ธนาคาร ฯ ก็ได้แจ้งนายโอ ให้ไปหาหมอพร้อมกับผู้แทนธนาคาร ฯ แต่ไม่ทราบว่าเป็นหรือเปล่า ต่อมาก็มีการขอข้อมูลข่าวสารดังกล่าว เมื่อธนาคาร ฯ ปฏิเสธก็ได้แย้งว่าเป็นข้อมูลของเขาโดยตรง จะปฏิเสธการเปิดเผยไม่ได้

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาเห็นว่า คำสั่งที่กรรมการผู้จัดการสั่งให้ฝ่ายทรัพยากรบุคคลมีหนังสือไปขอประวัติการรักษาของนายโอ หนังสือที่ธนาคาร ฯ มีถึงโรงพยาบาล และเอกสารที่โรงพยาบาลตอบกลับธนาคาร ฯ ทั้ง ๓ รายการ เป็นข้อมูลข่าวสารการปฏิบัติราชการปกติของหน่วยงานของรัฐ ไม่มีข้อความใดที่จะปฏิเสธได้ตามมาตรา ๑๕ นายโอเป็นผู้มีส่วนได้เสียในฐานะเจ้าของประวัติการรักษาพยาบาลที่โรงพยาบาล จึงสมควรได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารดังกล่าว ส่วนข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๔ หนังสือให้ความยินยอมของนายโอในการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารส่วนบุคคล ธนาคาร ฯ แจ้งว่าไม่มีข้อมูลข่าวสารในส่วนนี้ จึงไม่อยู่ในอำนาจพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัย ฯ แต่นายโอสามารถใช้สิทธิร้องเรียนตามมาตรา ๑๓ ประกอบมาตรา ๓๓ เพื่อให้คณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการเข้าไปตรวจสอบได้ จึงวินิจฉัยให้ธนาคาร ฯ เปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ - ๓ พร้อมรับรองสำเนาถูกต้องให้นายโอ

นายโอก็ควรไปโรงพยาบาลพร้อมเจ้าหน้าที่ของธนาคาร ฯ เพื่อตรวจอาการให้สิ้นสงสัย แล้วเอาใบรับรองแพทย์ไปให้หน่วยงานดู ส่วนรายการที่ ๔ นายโอก็คงทราบที่อยู่แล้วว่าตัวเองได้มีหนังสืออนุญาตไปหรือเปล่า มีข้อสงสัยการปฏิบัติหรือจะใช้สิทธิตามกฎหมายนี้หรือไม่หรือไปได้ครบที่ ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

(ที่ สค ๔๙๔/๒๕๖๒)

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”

ดาวิเศษ

ผู้ชอรายนีเ้าสงสัยว่า ทำไมกรรมการถึงออกมาพูดกับผู้มีส่วนได้เสียในเรื่องที่กำลังพูดกันในห้องประชุมที่หน้าห้อง ไม่เรียกเ้าไปคุยกันเป็นเรื่องเป็นราวในห้อง ก็เลยขอข้อมูลข่าวสารเพื่อดูให้ชัด ๆ แต่จะถึงชั้นอ่านจากปากหรือไม่ ไปดูกัน

นายวิชาเป็นบุคลากรของมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่ง มีหนังสือถึงมหาวิทยาลัย ฯ เพื่อขอข้อมูลข่าวสารไฟล์ข้อมูลบันทึกภาพกล้องวงจรปิด อาคาร ๓๒ ชั้น ๑ ชั้น ๔ และชั้น ๗ รวม ๑๓ ตัว ตั้งแต่เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๓.๐๐ น. ของวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒ แต่มหาวิทยาลัย ฯ มีหนังสือแจ้งปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารด้วยเหตุผลว่า ขอให้แจ้งมหาวิทยาลัย ฯ ว่ามีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้นในพื้นที่อาคารดังกล่าว จึงจำเป็นต้องขอข้อมูล และจะนำไปใช้ประโยชน์เรื่องอะไร ซึ่งแม้แต่เจ้าหน้าที่บ้านเมืองเ้าไปขอไฟล์บันทึกภาพยังต้องให้เหตุผล เพราะฉะนั้น ยังไม่ให้ นายวิชาจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร มหาวิทยาลัย ฯ มีหนังสือส่งเอกสารตามอุทธรณ์ไปประกอบการพิจารณาและชี้แจงว่า นายวิชาได้มีหนังสือขอข้อมูลข่าวสารไฟล์ข้อมูลบันทึกภาพกล้องวงจรปิดดังกล่าว เพื่อใช้ตรวจสอบความโปร่งใสการทำหน้าที่ของกรรมการสอบข้อเท็จจริงกรณีเรียกเงินคืนค่าตอบแทนนายวิชาเห็นว่ามีหน้าที่ประธานกรรมการและกรรมการของสภามหาวิทยาลัย ฯ ได้เ็นออกมาพูดคุยกับพยานนอกห้องประชุม แล้วกลับไปสรุปสำนวนการสอบข้อเท็จจริงในห้องประชุม นายวิชาเห็นว่าเพื่อความถูกต้องและโปร่งใส เหตุใดจึงไม่มีหนังสือเชิญพยานบุคคลเ้าไปสอบปากคำในห้องประชุม จึงได้ขอข้อมูลดังกล่าว แต่มหาวิทยาลัย ฯ ปฏิเสธว่าไม่ทราบถึงวัตถุประสงค์ของการขอข้อมูล และในวันนั้นมหาวิทยาลัย ฯ ก็ไม่ได้รับแจ้งเหตุการณ์ผิดปกติใด ๆ บริเวณนั้น และนายวิชาก็ไม่แจ้งเหตุผลและความจำเป็นในการขอข้อมูลข่าวสารดังกล่าว

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารพิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อมูลข่าวสารไฟล์ข้อมูลบันทึกภาพกล้องวงจรปิดทั้ง ๓ ชั้น รวม ๑๓ ตัว เป็นข้อมูลข่าวสารในการปฏิบัติราชการตามปกติของหน่วยงานของรัฐ ไม่มีข้อความที่เข้าลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใดที่หน่วยงานของรัฐอาจมีคำสั่งมิให้เปิดเผยได้ ตามมาตรา ๑๕ เมื่อพิจารณาถึงการปฏิบัติหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐ ประโยชน์สาธารณะ และประโยชน์ของเอกชนที่เกี่ยวข้องแล้ว เห็นควรเปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้นายวิชาทราบได้ จึงวินิจฉัยให้มหาวิทยาลัย ฯ เปิดเผยแพร่ไฟล์ข้อมูลบันทึกภาพเคลื่อนไหวของกล้องวงจรปิด อาคาร ๓๒ ชั้น ๑ ชั้น ๔ และชั้น ๗ รวม ๑๓ ตัว ตั้งแต่เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๓.๐๐ น. ของวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๒ ให้นายวิชา

จริงครับ ที่มีคำพูดว่าหน้าต่างมีหู ประตุมิช่องเป็นอย่างนี้เ็นเอง หากมีข้อสงสัยเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายฉบับนี้ หรือไปได้นะครับที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

(ที่ สค ๒๕/๒๕๖๓)

“เปิดเผยเป็นหลัก ปกปิดเป็นข้อยกเว้น”

แบนทำไม

กำลังเป็นเรื่องเป็นข่าวอยู่เลย พอดีมีเรื่องโคโรนาเข้ามากลบข่าว เรื่องแบนสารกำจัดศัตรูพืชก็เลยแผ่วไป แต่ไม่ไปไหนครับ ไปอยู่ที่คณะกรรมการวินิจฉัยนี้เอง ไปฟังกันครับ

นางสาวกะหล่ำประธานเครือข่ายอาสาสมัครแม่กลอง มีหนังสือถึงรัฐมนตรีว่าการกระทรวงแห่งหนึ่ง ขอข้อมูลข่าวสาร ๔ รายการ คือ ๑) รายงานการประชุมครั้งที่ ๑ - ๔ ของคณะกรรมการขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืชที่มีความเสี่ยงสูง ๒) มติที่ประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อน ๑ พร้อมเหตุผลประกอบที่ยกเลิกการใช้สารเคมีทั้ง ๓ ชนิด ๓) รายชื่อคณะกรรมการขับเคลื่อน ๑ และ ๔) การปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการขับเคลื่อน ๑ อยู่ภายใต้กฎหมายหรือคำสั่งใด ต่อมาสำนักงานปลัดกระทรวง ๑ มีหนังสือแจ้งเปิดเผยข้อมูลรายการที่ ๓ คือรายชื่อคณะกรรมการขับเคลื่อน ๑ ส่วนรายการที่ ๔ ให้ไปดาวน์โหลดในเว็บไซต์ได้ แต่ปฏิเสธการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ และ ๒ ในส่วนของรายงานการประชุมและมติ โดยให้เหตุผลว่าเนื่องจากเป็นความเห็นของคณะกรรมการขับเคลื่อน ๑ นางสาวกะหล่ำจึงมีหนังสืออุทธรณ์ต่อคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร

ในการพิจารณาของคณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสาร สำนักงานปลัดกระทรวง ๑ ส่งเอกสารและผู้แทนไปชี้แจง โดยนางสาวกะหล่ำชี้แจงก่อนว่า ตนเองเป็นตัวแทนเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการยกเลิกสารเคมีทั้ง ๓ ชนิดตามที่กระทรวง ๑ อ้างว่ามีความเสี่ยงสูงกระทบต่อสุขภาพทั้งเกษตรกรและผู้บริโภคสาร ๒ ชนิดตกค้างในผักและผลไม้หลายอย่าง แต่นางสาวกะหล่ำได้ผลพิสูจน์จากห้องปฏิบัติการก็ไม่พบสารเคมี ๒ ชนิดที่ตกค้างในกลุ่มตัวอย่างเดียวกันแต่อย่างใด มีเพียงผลจากโรงพยาบาลของรัฐว่าเกษตรกรใช้ผิดวัตถุประสงค์คือ เอาไปต้มฆ่าตัวตายปีละหลายรายต่างหาก และยังไม่มีการอื่นหรือชนิดอื่นมีประสิทธิภาพใช้ทดแทนกันได้ และผู้ใช้ต้องผ่านการอบรมการใช้สารเคมีนี้ทำให้มีราคาสูงขึ้นแต่ยอดขายตกลง ในส่วนของผู้แทนกระทรวง ๑ ชี้แจงว่า ได้เปิดเผยข้อมูลข่าวสารให้แล้ว ๒ รายการ แต่รายงานการประชุมและมติของคณะกรรมการขับเคลื่อน ๑ เปิดเผยให้ไม่ได้ เนื่องจากเป็นการแสดงความคิดเห็นของคณะกรรมการ ๑ เกี่ยวกับปัญหาการใช้สารเคมีทั้งเชิงบวกและเชิงลบ จะกระทบต่อความเป็นอิสระในการแสดงความคิดเห็นของคณะกรรมการขับเคลื่อน ๑

คณะกรรมการวินิจฉัยการเปิดเผยข้อมูลข่าวสารสาขาวิทยาศาสตร์ ๑ พิจารณาแล้วเห็นว่าข้อมูลข่าวสารสองรายการที่เปิดเผยแล้วก็ไม่มีประเด็นพิจารณา แต่รายงานการประชุมกับมติพร้อมเหตุผล เห็นว่าเป็นข้อมูลข่าวสารในการปฏิบัติราชการปกติของหน่วยงานของรัฐ แม้จะกระทบต่อความเป็นอิสระในการแสดงความคิดเห็นของคณะกรรมการ ๑ ก็เปิดเผยได้ เว้นแต่ชื่อ นามสกุล หรือข้อความที่ทำให้ทราบว่าบุคคลใดแสดงความคิดเห็นให้ปกปิดไว้ จึงวินิจฉัยให้สำนักงานปลัดกระทรวง ๑ เปิดเผยข้อมูลข่าวสารรายการที่ ๑ และรายการที่ ๒ พร้อมรับรองสำเนาถูกต้องให้นางสาวกะหล่ำเว้นแต่ชื่อ นามสกุล หรือข้อความที่ทำให้ทราบว่าบุคคลใดแสดงความคิดเห็นให้ปกปิดไว้

นี่เป็นการใช้กฎหมายว่าด้วยข้อมูลข่าวสารในการปกป้องคุ้มครองสิทธิของกลุ่มคน และการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานของหน่วยงานของรัฐอย่างชัดเจนเลยครับ มีข้อสงสัยการปฏิบัติตามกฎหมายนี้ หรือไปได้ครับที่สำนักงานคณะกรรมการข้อมูลข่าวสารของราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ๐ ๒๒๘๓ ๔๖๗๘ www.oic.go.th

(ที่ ท ๒/๒๕๖๒)

“ข้อมูลโปร่งใส ราชการไทยไร้ทุจริต”